

Jacek Przeniosło, Jerzy Kruppé, Roman Rybicki, Henryk Linowski, Andrzej Iciek, Andrzej Jagodziński, Jerzy Grodnicki, Maja Daszyńska

Warszawa. Plac Zamkowy

Informator Archeologiczny : badania 9, 298-299

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poczynione w północnej części zamku, potwierdziły przypuszczenie, że założenia forteczne biegnące wokół pięciobocznego pałacu należą do drugiej fazy przemian architektonicznych tego zabytkowego kompleksu.

Ponadto w północnym skrzydle zamku eksplorowano nawarstwienia zalegające w obrębie przyziemia pionu kondygnacji pozbawionych już stropów, w którym na piętrze mieściła się kaplica. Wykonano też szereg sondaży na terenie dawnego ogrodu rezydencji ujawniając w nich szereg murków pochodzących z architektonicznego wystroju klombów i gazonów. Pośród zabytków ruchomych znalezionych podczas badań wyróżniają się ułamki szklanych naczyń - butlików ze stemplami manufaktur londyńskich. Liczne są również fragmenty kafli piecowych z końca wieku XVII i z wieku XVIII. Wśród nich wyróżniają się kafle utrzymane w stylu holenderskim ze scenkami rodzajowymi, będące naśladownictwem wykonanym być może w którymś z sandomierskich warsztatów. Ustalenie ich chronologii wskazuje, że nie pochodzą one z pierwotnego wyposażenia wnętrza pałacowych. Jest to zgodne z przekazami pisanyymi, które mówią, iż rezydencja Ossolińskich uległa zniszczeniu podczas najazdu szwedzkiego w latach 1655-1657 i już nigdy nie została odbudowana. Tylko nieliczne, lepiej zachowane partie zamku były jeszcze zamieszkiwane do roku 1770. W nich też dokonano w tym czasie pewnych adaptacji czytelnych w poszczególnych partiach wątków murów, tym też należy tłumaczyć występowanie wspomnianych kafli.

Badania będą kontynuowane.

WARSZAWA
Plac Zamkowy

Instytut Historii Kultury
Materialnej PAN,
Przedsiębiorstwo Poszukiwań
Geofizycznych
w Warszawie

Badania prowadzili dr Jacek Przeniosło, dr Jerzy Kruppé, mgr Roman Rybicki /IHKM/, dr inż. Henryk Linowski, mgr Andrzej Iciek, mgr Andrzej Jagodziński, mgr Jerzy Grodnicki, mgr Maja Dyszyńska. Prace zrealizowano społecznie w ramach czynu przedzjazdowego. Pierwszy sezon badań. Mury miejskie.

Wykonano powyżej 1500 pomiarów, metodą elektrooporową i powyżej 500 pomiarów metodą sejsmiczno-dynamiczną. W ich wyniku przeprowadzono interpretację archeologiczno-geofizyczną, która pozwoliła wyzna-

czyć miejsca położenia zespołu konstrukcji Bramy Krakowskiej oraz śladów konstrukcji związanych z murami obronnymi, piwnicami i fundamentami wznoszących się tu wcześniej budowli.

Po raz pierwszy badania metodami archeologiczno-geofizycznymi, wykonywane były w tak trudnych warunkach; pomiary były brane w nadkładzie z uzbrojonego betonu i kostki bazaltowej. W związku z czym uzyskane wyniki są przybliżone i wymagają weryfikacji sondażami archeologicznymi.

WARSZAWA - UJAZDÓW

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska P.P.PKZ
Oddział w Warszawie

Badania prowadził mgr Andrzej Golembnik. Finansował Instytut Rozwoju Podstaw Architektury Politechniki Warszawskiej. Drugi sezon badań. Siedemnastowieczne założenia pałacowe. Materiały z XIII-XVIII w.

Prowadzono nadzór archeologiczny nad pracami ziemno-budowlanymi związanymi z odbudową Pałacu Ujazdowskiego.

Prace ziemne skoncentrowane były wewnątrz pomieszczeń pałacowych. Obok potwierdzenia istnienia warstwy z XIII wieku, natrafiono w części północno-wschodniej pałacu na fragmenty konstrukcji drewnianej ziemianki, niestety w większości zniszczonej przez wkop pod fundament. Uzyskany materiał ceramiczny pozwala wstępnie datować obiekt ten na przełom XIII-XIV wieku.

W miesiącach letnich, równoległe z nadzorami otworzono dwa wykopy: 1 - o wymiarach 5 x 6 m, dłuższym bokiem /na osi północ-południe/ równoległe do eksplorowanego w ubiegłym roku wykopu X /H 1, ar 27/, 2 - również na północ od pałacu, o wymiarach 10 x 2 m usytuowany tak, aby profilem dłuższego boku stanowił przedłużenie ciągu profili wykopów VIII, IX, X /badanych w ubiegłym roku/ na osi północ-południe.

W pierwszym - wyeksplorowano dużą ilość materiału ceramicznego z wieku XVII i XVIII - warstwy te posadowione były bezpośrednio na calcu. W drugim natrafiono na dużych rozmiarów jamę, uzyskując z jej wnętrza przemieszany materiał ceramiczny /XIII-XIV w./.

Układ warstw we wszystkich przebadanych wykopach oraz obserwacje poczynione podczas nadzorów sugerują iż teren ten został uprzednio zniwe-